

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація психологічної служби

Освітня програма: Соціальна педагогіка

Спеціальність: 231 Соціальна робота

Галузь знань: 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація психологічної служби
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	доцент, кандидат психологічних наук Тимків Лідія Степанівна
Контактний телефон викладача	0667808036
E-mail викладача	lidia.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний (offline) і онлайн
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю понеділок та четвер з 14.00 до 15.00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю Viber (+38066780-80-36) в робочі дні з 9.30 до 17.30
2. Анотація до курсу	
Актуальність психологічного супроводу діяльності різноманітних соціальних інститутів системи освіти зумовлена сучасним розвитком суспільства, новими вимогами до діяльності та особистості працівника, загальносвітовими тенденціями в галузях психології та педагогіки. Працівники психологічної служби системи освіти повинні забезпечити умови, які б сприяли розвитку кожної особистості, розкриттю її потенціалу, збереженню здоров'я, оптимізації навчальної діяльності.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета навчальної дисципліни – розкрити роль та закономірності діяльності психологічної служби системи освіти.	
Завдання курсу:	
<ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів зі змістом, метою, завданнями, напрямками, методами діяльності психологічної служби в навчально-виховних закладах освіти; - сформуванню в студентів умінь та навички практичної роботи в різних напрямках діяльності психологічної служби; - створити умови для професійного оволодіння студентами системою методів та методик ефективної взаємодії з різними віковими групами учнів, батьками учнів, педагогічним колективом та адміністрацією освітнього закладу; - сформуванню психологічну готовність студентів до різних форм практичної роботи (консультація, діагностика, корекція, тренінг та ін.); - розглянути основні сфери діяльності практичних психологів; вимоги, які висуваються до соціального педагога /психолога системи освіти, як до особистості та кваліфікованого фахівця; - розкрити принципи організації психологічної служби, розробки документації психологічної служби та її ведення; - формування професійно-значущих якостей особистості майбутнього фахівця та творчого відношення до професійної діяльності. 	
4. Компетентності	
Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних методів соціальної педагогіки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Здатність планувати та управляти часом. 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 	

5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію соціального характеру з різних джерел.
- Здатність використовувати валідний і надійний діагностичний інструментарій.
- Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати соціально-педагогічне дослідження.
- Здатність аналізувати та систематизувати отримані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- Здатність здійснювати просвітницьку та соціально-профілактичну діяльність відповідно до запиту.
- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- Здатність організовувати власну діяльність і конструктивну взаємодію між психологом та клієнтами та останніх між собою, управляти дискусією.

5. Результати навчання

- розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, встановлювати ефективність власних дій;
- вирішувати складні фахові завдання (практичні та дослідницькі) з опорою на доступні ресурси у галузі соціальної педагогіки та психології.
- вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії;
- організовувати й проводити соціально-педагогічну діагностику;
- застосовувати діагностичні методики, адекватні досліджуваній соціальній реальності;
- здійснювати аналіз психологічної структури особистості.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	64

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
7	Соціальна робота	4	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	---------------	----------------	---------------------

Тема 1. Основні завдання та функції психологічної служби системи освіти.	Лекція-презентація, практичне заняття.	1,3,5,9,10, 12.	Опрацювати лекційний матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях).	5 балів	2 тижні
Тема 2. Особистість психолога як суб'єкта психологічної служби.	Лекція-конференція, практичне заняття	1,3,5,9,10, 12.	Опрацювати праці, розміщені в електронній хрестоматії з навчальної дисципліни (сайт наукової бібліотеки університету). Підготувати професіограму соціального педагога та практичного психолога 6 год.	5 балів	1 тиждень
Тема 3. Нормативно-правові та морально-етичні засади діяльності психолога в закладах системи освіти.	Лекція-конференція, практичне заняття	1,3,5,9,10, 12.	Підготувати презентацію основних нормативно-правових документів, що регламентують діяльність соціального педагога та практичного психолога 4 год.	5 балів	1 тиждень
Тема 4. Основні види та форми діяльності психолога в закладах освіти.	самостійна робота	1,3,5,9,10, 12.	Опрацювати праці, розміщені в електронній хрестоматії з навчальної дисципліни (сайт наукової бібліотеки університету).	5 балів	2 тижні
Змістовий модуль 2.	Лекція-дискусія,	1,3,4,5,9,10, 12, 15.	Опрацювати лекційний	3 бали	2 тижні

Тема 5. Психологічний супровід навчально-виховного процесу початкової школі.	практичне заняття з елементами тренінгу.		матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях).		
Тема 6. Психологічна служба загальноосвітньої школи	Лекція-візуалізація, проблемне практичне заняття.	1,3,4,5,9,10, 12, 15.	Підібрати діагностичні методи, спрямовані на визначення особистісних властивостей різних вікових категорій дітей. 4 год.	3 бали	2 тижні
Тема 7. Особливості роботи психолога з педагогічним колективом.	Лекція, практичне заняття	1,3,4,5,9,10	Опрацювати лекційний матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях).	3 бали	2 тижні
Тема 78. Взаємодія психолога і батьків	Лекція, інтерактивне практичне заняття.	1,3,4,5,9,10, 12, 15.	Опрацювати лекційний матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях).	3 бали	2 тижні
Тема 8. Психологічна служба в позашкільних закладах.	Лекція, практичне заняття.	1,3,5,6,9,10, 12.	Опрацювати лекційний матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях). Створити портфоліо «Діагностичний інструментарій соціального педагога»	5 балів	2 тижні
Тема 9.	Лекція,	1,3,5,6,9,10,	Опрацювати	5 балів	2 тижні

Особливості психолого-педагогічної діяльності з дітьми «групи ризику»	практичне заняття.	12.	лекційний матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях). Створити презентацію на тему «Діти групи ризику, їх проблеми та форми діяльності з ними»		
Тема 10. Соціально-педагогічна діяльність з дітьми та сім'ями, які перебувають в складних життєвих обставинах.	Лекція-дискусія, проблемне практичне заняття.	1,3,4,5,9,10, 12, 15.	Проблемні питання, кейси. 4 год.	5 балів	2 тижні
Тема 11. Психологічна служба у вищих закладах освіти.	Лекція-дискусія, проблемне практичне заняття.	1,3,4,5,9,10, 12, 15.	Проблемні питання, кейси. Визначити рівень психологічного клімату в академічній групі та укласти рекомендації для його покращення. 4 год.	5 балів	2 тижні
Тема 12. Методика і технологія соціально-педагогічної діяльності з сім'єю	Лекція-конференція, практичне заняття.	1,3,4,5,9,10, 12, 15.	Опрацювати лекційний матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях). Підготувати презентацію на тему «Особливості та методи діагностики сім'ї»	5 балів	2 тижні
Тема 13.	Лекція,	1,3,5,9,10,	Опрацювати	5 балів	2 тижні

Діяльність шкільної психологічної служби з супроводу інклюзивного навчання.	інтерактивне практичне заняття.	12,14.	лекційний матеріал та питання, що виносяться на самостійне вивчення (передбачені в методичних рекомендаціях).		
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника») Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 25 балів за написання контрольної роботи (тестування) та (75 балів) оцінки за практичні заняття (50 балів) й самостійну роботу (25 балів).				
Вимоги до письмової роботи	Самостійність виконання, власний аналіз та міркування.				
Семінарські заняття	Оцінюються за 5-ти бальною системою. Максимальна оцінка – 50 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх передбачених програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Для допуску вимагається виконання 50 % завдань				
8. Політика курсу					
<p>Неприпустимі плагіат та списування під час контрольної роботи та екзамену (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання заліку.</p> <p>Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p> <p>При оцінюванні навчальних результатів студентів використовуються положення, які діють в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.</p>					
9. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бенера В. Психологічна служба в закладах освіти: практикум : навч. посіб. для вищих навчальних закладів. Тернопіль : ВАТ «ТВПК «Збруч»», 2008. 560 с. 2. Бойбіна Ю., Гончарова О. Обліково-звітна документація шкільного психолога. Х. : Вид. група «Основа», 2009. 216 с. 3. Довідник нормативно-правових документів психологічної служби та психолого-медико-педагогічних консультацій системи освіти України [Електронний ресурс] / Упоряд.: Ю. Луценко, А. Обухівська, І. Луценко, Н.Сосновенко. К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. 475 с. 4. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : метод. рек. / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. 					

- Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. – Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. – 106 с.
5. Основи практичної психології: підручник. 3-є вид., стереотип / В.Панок, Т.Титаренко, Н.Чепелева та ін. К.:Либідь, 2006. 536 с.
 6. Панок В., Чаплак Я., Романовська Д. Психоконсультативні стратегії діяльності практичного психолога системи освіти: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. 232 с.
 7. Потапова А., Нартова-Бочавер С. Детская психологическая служба: курс лекций. М.: МОСУ, 2001. 122с.
 8. Психологічна служба : підруч. /В.Панок (наук. ред.), А.Обухівська, В.Острова та ін. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.
 9. Рогов Е. Настольная книга практического психолога : учеб. пособие: в 2-х кн. М.: ВЛАДОС, 2000. 384 с.
 10. Романова Н. Психологічні служби системи освіти в Україні: перспектива та особливості розвитку. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика*, 2008. № 3. С. 94-102
 11. Рубін О. Практична психологія в школі: навч.-метод. посібник /О.Рубін, М.Белей, З.Юрченко, Л.Савчинська. – Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. – 128 с.
 12. Строяновська О. Психологічна служба в системі освіти : практикум з навчального курсу для практичних психологів : навч. посібн. К. : Каравелла, 2010. 176 с.
 13. Соціально-педагогічна діагностика дітей та родин, які опинились в складних життєвих обставинах : метод. рек. / автори-упор. В.Панок, З.Гаркавенко, О.Карагодіна, А. Шапошнікова. 2-е вид., стереотип.. К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 76 с.
 14. Туріщева Л. Настільна книга шкільного психолога. Харків: Основа, 2008. 256 с.
 15. Туріщева Л., Гончаренко О. Вивчення особистості школяра і педагога: діагностика, практичні рекомендації. Харків: Основа, 2007. 144 с.
 16. Туріщева Л. Організація психологічної служби школи. Харків: Основа, 2012. 111 с. (Серія «Психологічна служба школи»).

Викладач Тимків Л.С.